

Resumé

Tématem, kterým se zabývá tato diplomová práce, je trestný čin nebezpečného pronásledování podle §354 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku. Tento trestný čin ve své skutkové podstatě postihuje celospolečensky škodlivý psychologický jev, který nazýváme výrazem přejatým z anglického jazyka: stalking.

Práce cílí na komplexní uchopení trestného činu nebezpečného pronásledování a to zejména v kontextu fenoménu stalkingu v jeho forenzně psychologické rovině. Z těchto poznatků pak vychází závěry ohledně trestného činu samotného. Zároveň je cílem této diplomové práce poskytnutí návrhů de lege ferenda prostřednictvím komparace české trestněprávní úpravy s vybranými úpravami zahraničními.

Materie této diplomové práce je představena vymezením pojmu stalkingu a náhledem na jeho chápání jednotlivých etapách historie lidstva. Ve světle moderní doby jsou pak předkládány poznatky vyvracející časté mýty s fenoménem stalkingu spojené. Následující kapitoly pojednávají o formách a pachatelích stalkingu a představují problematiku tohoto jevu tak, jak je chápána zejména forenzní psychologií. Forenzně psychologické poznatky nám tak poskytují nezbytný odrazový můstek pro možnost dalšího zkoumání tohoto jevu optikou trestního práva. Pozornost je věnována specifickým formám stalkingu pro účel této práce nejzásadnějším. Kromě ex-partner stalkingu a cyberstalkingu se práce věnuje také pronásledování veřejně známých osobností, od něhož se výklad plynule přesouvá k nastínění procesu přijetí prvních antistalkingových zákonů ve světě i v České republice.

Pátá kapitola se zaměřuje na osobu oběti trestného činu nebezpečného pronásledování a s ní související materii Zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, jejíž přijetí sehrálo důležitou roli v procesu zvyšování ochrany obětí trestných činů a rozšiřování katalogu práv, která jim náleží.

Šestá kapitola otevírá pomyslnou druhou část celé diplomové práce a je zároveň jejím hlavním pilířem. Trestný čin nebezpečného pronásledování je v ní analyzován zejména z hmotněprávního hlediska. Česká úprava tohoto trestného činu je podrobena důkladnému zkoumání se zaměřením na formulaci jeho skutkové podstaty. Tato kapitola zároveň poskytuje vhled do problematiky výkladu některých legislativních pojmů, kterých zákonodárce užívá a poskytuje jejich objasnění tak, jak je vykládá právní praxe. Tato kapitola se dále věnuje trestním sankcím předvídaným pro pachatele

trestného činu nebezpečného pronásledování a nabízí též polemiku nad jejich účinností. Opomenuta nezůstávají ani některá ustanovení trestního práva procesního, která mají k tomuto trestnému činu nejbližší. Závěrem šesté kapitoly jsou shrnuty poznatky aplikační praxe a prostor je dán souvisejícím návrhům de lege ferenda.

Poslední, sedmá kapitola, se zabývá právními úpravami nebezpečného pronásledování ve vybraných zemích a úvahou nad možnou funkčností některých prvků pro účely české právní úpravy.

Nashromážděné poznatky jsou shrnuty a zhodnoceny v závěru diplomové práce a prostor je věnován konečným úvahám de lege ferenda.